

NMH – regisztrált munkanélküliek

Adatbázisunk, melyet a NMH (illetve jogelődjei) bocsátott rendelkezésünkre, a munkaügyi központokban magukat regisztrált munkanélküliek részletes összetétel-adatait tartalmazza 1990. decemberétől kezdődően, települési szinten. Az adatbázis 1990-2018 közötti időszakra Stata 13-as, 2019-től kezdődően Stata 16-os formátumban érhető el. A useold¹ parancs szükséges a 13-as verziójú állományok Stata 16-ban történő behívásakor.

Budapest, 2022. szeptember 29.

¹ A Stata 15 és 16-os verziója nem tudja megfelelően kezelni az ékezetes karaktereket azokban az állományokban, melyek korábbi Stata verzióval készültek. Ennek a problémának a javítására szolgál a useold parancs. Ha use helyett useold-ot használunk, akkor behíváskor a Stata átkonvertálja az aktuális verziónak megfelelő kódkészletre a régebbi állományokat. Az átkonvertált állományt ilyenkor temp fileként kezeli a Stata és nekünk kell lementeni a megfelelő helyre. A useold parancs telepítés után használható.

Tartalomjegyzék

Ismertetés és dokumentáció	3
Települési szint	3
Kistérségi szint	4
Munkanélküliségi ráták becslése, munkanélküli arány mutatók előállítása	5

Táblázatok jegyzéke

1. táblázat A rendelkezésre álló adatok főbb jellemzői	4
2. táblázat A munkanélküliségi arányok bontásai	6

Ismertetés és dokumentáció

A felmért változók köre a kezdeti időpontot követően többször is módosult. Adataink 1990-1997 között minden évben négy hónapra vonatkoznak: március, június, szeptember és december. (Nem negyedéves átlagokról van tehát szó, hanem kiragadott hónapokról!). 1998-tól kezdődően viszont minden hónapban rendelkezésünkre állnak a regisztrált munkanélküliek adatai.

1993. márciusáig csak a regisztrált munkanélküliek teljes száma áll rendelkezésünkre annak mindenféle strukturális bontása nélkül. 1993. júniusában jelennek meg először egyéb változók is: a regisztrált munkanélküliek iskolai végzettségére, előzőleg betöltött státuszára, korára, nemére, a munkanélküliség időtartamára vonatkozó adatok. 1993–2004-es időszakra vonatkozóan a változók elnevezése hasonló ahhoz, amit a T-STAR egységesített rendszerénél követtünk: öt karakter utal a tartalomra, illetve mutat egy sorszámot, ha arra szükség volt, majd egy „Y” jel után következik az adott évet és hónapot azonosító szám.

1998-2004-es időszakra rendelkezésünkre állnak a kiemelt 4 hónap adatai és a havi bontású adatok is. Ezek azonban nem feleltethetők meg egyértelműen egymásnak, mivel a havi bontásra való áttéréskor a leválogatott adatok bontási illetve csoportosítási szempontjai is változtak. Pl a kiemelt 4 hónap esetén a 18-20 éves regisztrált munkanélküliek adata volt egy változó, míg a havi bontásban a 19-24 évesek adatai szerepeltek.

Települési szint

Adatbázisunk alapvetően települési szinten állt rendelkezésünkre. 1990 után azonban változások következtek be a települések szerkezetében: szétváltak vagy összeolvadtak települések. Ezeket az átalakulásokat nem kezeljük az adatbázisokban. Ezért adott néven szereplő településnek csak azokhoz az évekhez tartozó változói vesznek majd fel adatot, amely években létezett ez a település.

Ha a településhez kapcsolódó szétválás úgy következik be, hogy megmarad a korábban is használt település név, csak kiválik belőle új névvel egy rész, akkor jelentősebb eltérést tapasztalhatunk az adatsorban. A korábbi évekre valószínűleg magasabb számok a jellemzők, mint a szétválás után. Ez a helyzet fordítva is előfordulhat. Ezért ha a megszokottól eltérő adatokat látunk az idősorban egy-egy település esetén, először ellenőrizni kell, hogy nem történt-e ilyen jellegű változás a településsel.

Előfordulnak az idősorban olyan esetek is, amikor megyét váltottak egyes települések. Ha ez a megyeváltás éven belül történt, akkor adott település 2 soron szerepel az adatbázisban. Az egyik sorban az első megye szerepel, s azokra a hónapokra vonatkozó változók vesznek fel értéket,

amíg ebben a megyében volt nyilvántartva a település. A másik sorában ugyanazzal a településkóddal, de már a másik megyekóddal szerepel a település. S itt pedig azokban a hónapokban vesznek fel értéket a változók, amikor már az új megyéhez tartozott a település.

Kistérségi szint

Mivel kistérségi szintű adatszolgáltatás nincs Magyarországon, ezért települési adatokkal tudunk dolgozni, és ezekből tudunk aggregálni különféle kistérségi beosztásoknak megfelelő adatokat. 1994 és 2014 között négyféle hivatalos kistérségi rendszer működött Magyarországon: a 150, a 168, a 174 elemű és a 175 elemű.

2013-tól kezdődően a kistérségi besorolást felváltotta a járási rendszer. Először 175 járást hoztak létre, majd később egy járás megszüntetésével alakult ki, a most is érvényben lévő 174 elemű járási rendszer. A települési adatokat járási szinten is aggregáljuk.

1997. márciusától kezdve adatbázisunk Budapest regisztrált munkanélküliségi adatainak mindegyikét kerületek szerinti bontásban is tartalmazza.

A következő táblázat az egyes években rendelkezésünkre álló adatok főbb jellemzőit foglalja össze:

1. táblázat A rendelkezésre álló adatok főbb jellemzői

Év	A rendelkezésre álló hónapok	Ezekben a hónapokban van strukturális bontás a regisztrált munkanélküliekre	Budapest egy településként szerepel vagy kerületenként?	Létrehozható panel típusok		
				4 hónap, 1. adatstruk.	havi, 1. adatstruk.	havi, 2. adatstruk.
1990	12		egyben	1		
1991	3, 6, 9, 12		egyben	1		
1992	3, 6, 9, 12		egyben	1		
1993	3, 6, 9, 12	6, 9, 12	egyben	1		
1994	3, 6, 9, 12	3, 6, 9, 12	egyben	1		
1995	3, 6, 9, 12	3, 6, 9, 12	egyben	1		
1996	3, 6, 9, 12	3, 6, 9, 12	egyben	1		
1997	3, 6, 9, 12	3, 6, 9, 12	egyben & kerületenként	1		
1998	1-12	1-12	egyben & kerületenként	1	2	
1999	1-12	1-12	egyben & kerületenként	1	2	
2000	1-12	1-12	egyben & kerületenként	1	2	
2001	1-12	1-12	egyben & kerületenként	1	2	
2002	1-12	1-12	egyben & kerületenként	1	2	
2003	1-12	1-12	egyben & kerületenként	1	2	
2004	1-12	1-12	egyben & kerületenként	1	2	
2005	1-12	1-12	egyben & kerületenként		2	
2006	1-12	1-12	egyben & kerületenként		2	
2007	1-12	1-12	egyben & kerületenként		2	

2008	1-12	1-12	egyben & kerületenként		2	
2009	1-12	1-12	egyben & kerületenként			3
2010	1-12	1-12	egyben & kerületenként			3
2011	1-12	1-12	egyben & kerületenként			3
2012	1-12	1-12	egyben & kerületenként			3
2013	1-12	1-12	egyben & kerületenként			3
2014	1-12	1-12	egyben & kerületenként			3
2015	1-12	1-12	egyben & kerületenként			3
2016	1-12	1-12	egyben & kerületenként			3
2017	1-12	1-12	egyben & kerületenként			3
2018	1-12	1-12	egyben & kerületenként			3
2019	1-12	1-12	egyben & kerületenként			3
2020	1-12	1-12	egyben & kerületenként			3
2021	1-12	1-12	egyben & kerületenként			3
2022	1-8	1-8	egyben & kerületenként			3

Munkanélküliségi ráták becslése, munkanélküli arány mutatók előállítása

A munkanélküliségi ráta számlálója: az NMH (illetve jogelődjei) által publikált, a regisztrált álláskereső teljes létszámát mutató állomány-adatok.

A munkanélküliségi ráta nevezője: különféle demográfiai korcsoportok. Definitíve a foglalkoztatottak létszámát kell szerepeltetni a ráta nevezőjében a munkanélküliek számával együtt:

$$\text{munkanélküliségi ráta} = \frac{\text{munkanélküliek}}{\text{aktívak}} * 100$$

Az „aktívak” a munkaerőpiacon aktívan jelenlévő népességet jelentik, akik: a foglalkoztatottak + az álláskereső. Mivel azonban a foglalkoztatottak számát ilyen finom területi eloszlásban csak a tízévente megrendezett népszámlálások mérik, hivatalos munkanélküliségi rátát a népszámlálások közötti időszakokra nem tudunk előállítani. Így a nevezőben valamiféle helyettesítő adatot vagyunk kénytelenek használni, ami jól közelíti a munkaerőpiacon aktívan jelenlévő népesség létszámát.

A megoldást különféle demográfiai korcsoporti adatok használata jelenti:

- a 18-59 éves állandó népesség létszám-adata rendelkezésünkre áll 1990 óta minden évre a TSTAR adatbázisból, így ezt a korcsoporti adatot hosszú idősorban is alkalmazni tudjuk;

ennek használatával állítottuk elő mind a négy kistérségi beosztásnak megfelelően a becsült rátákat 1990-2022 között minden évre. A 18-59 éves korcsoport létszáma éves adat (január 1-jei referencia-időponttal), így a negyedéves rátáknál éven belül csak a számláló változik, a nevező nem. A 18-59 éves korcsoporti adat forrása: KSH T-STAR.

- A KSH T-STAR adatbázisa 2005. óta lehetőséget ad arra is, hogy a 18-59 éves korcsoporti adatot kibővítsük és jobban közelítsük a sztenderd munkaügyi számbavételek nomenklatúrájához. Ettől az évtől van lehetőség előállítani a 18-64, illetve a 15-64 éves korcsoporti adatokat is. Ezt mi meg is tettük, és ezek használatával is előálltak kistérségi és a járási munkanélküliségi ráták, de jóval rövidebb időszorra, mindössze a 2005-2022 közötti évekre alkalmazva. Ezek a létszámadatok is évente egyszer állnak elő, így az éven belüli ráták esetén itt is csak a számláló változik, a nevező nem.

Alapesetben a 18-59 évesek szerepelnek a nevezőben, de a számlálóban ezt nem tudtuk megtenni, ott mindenki benne van, aki regisztrált munkanélküli, függetlenül az életkorától.

A munkanélküliségi arányokat negyedéves és éves bontásban, települési, járási és kistérségi szinten is kiszámoljuk:

2. táblázat A munkanélküliségi arányok bontásai

Földrajzi egység	Korcsoport	Periódus	Időszak
települési	18-59	1990-2022	éves
települési	18-59	1990-2022	negyedéves
települési	18-64	2005-2022	éves
települési	18-64	2005-2022	negyedéves
települési	15-64	2005-2022	éves
települési	15-64	2005-2022	negyedéves
kist150	18-59	1990-2022	éves
kist150	18-59	1990-2022	negyedéves
kist150	18-64	2005-2022	éves
kist150	18-64	2005-2022	negyedéves
kist150	15-64	2005-2022	éves
kist150	15-64	2005-2022	negyedéves
kist168	18-59	1990-2022	éves
kist168	18-59	1990-2022	negyedéves
kist168	18-64	2005-2022	éves
kist168	18-64	2005-2022	negyedéves
kist168	15-64	2005-2022	éves
kist168	15-64	2005-2022	negyedéves
kist174	18-59	1990-2022	éves
kist174	18-59	1990-2022	negyedéves
kist174	18-64	2005-2022	éves
kist174	18-64	2005-2022	negyedéves
kist174	15-64	2005-2022	éves

kist174	15-64	2005-2022	negyedéves
kist175	18-59	1990-2022	éves
kist175	18-59	1990-2022	negyedéves
kist175	18-64	2005-2022	éves
kist175	18-64	2005-2022	negyedéves
kist175	15-64	2005-2022	éves
kist175	15-64	2005-2022	negyedéves
jaras174	18-59	1990-2022	éves
jaras174	18-59	1990-2022	negyedéves
jaras174	18-64	2005-2022	éves
jaras174	18-64	2005-2022	negyedéves
jaras174	15-64	2005-2022	éves
jaras174	15-64	2005-2022	negyedéves
jaras175	18-59	1990-2022	éves
jaras175	18-59	1990-2022	negyedéves
jaras175	18-64	2005-2022	éves
jaras175	18-64	2005-2022	negyedéves
jaras175	15-64	2005-2022	éves
jaras175	15-64	2005-2022	negyedéves

A munkanélküliségi rátákat tartalmazó adatbázisból a következő hibás települések kerültek törlésre:

- Rábaújfalu: 1990. január 1-jével megszűnt, ezért egyik állományban sem vesz fel értékeket.
- Tekenye: 2010. október 03-án jött létre, a T-Star-ban nem szerepel, az OMK regiszterben pedig 2010-ben csak 0 értékeket vesz fel
- Mosonudvar: 2010. október 03-án jött létre, a T-Star-ban nem szerepel, az OMK regiszterben pedig 2010-ben csak 0 értékeket vesz fel.

Éves- és havi panelok változói:

1998-2008

A változó neve*	A változó tartalma	Megjegyzés
telkod	Településazonosító kód	
telnev	Településnév	
kist150	Kistérségek kód 150	
kist168	Kistérségek kód 168	
kist174	Kistérségek kód 174	
kist175	Kistérségek kód 175	
megye2008	Megyekód, 2008-as állapot alapján	
regsummaryehh	Regisztrált állás keresők száma az adott évben	
sregsummaryehh	Regisztrált állás keresők száma	

sregellyeehh	Ellátottak	
sregjaryeehh	Munkanélküli (álláskeresői) járadékon lévők	
sregsegyeehh	Álláskeresői segélyen, nyugdíj előtti munkanélküli segélyen lévők	
sregjrseyeehh	Jövedelempótló támogatáson v. rendszeres szociális segélyen lévők	
sregthoyeehh	Tárgyhónapban először v. ismételten regisztráltak	
sregehoyeehh	Előző hónapban először v. ismételten regisztráltak	
sreg3yeehh	Folyamatos regisztráció hossza 1-3 hó	
sreg6yeehh	Folyamatos regisztráció hossza 4-6 hó	
sreg12yeehh	Folyamatos regisztráció hossza > 12 hó (tartósan munkanélküliek)	
sac1yeehh	szakmunkás	
sac2yeehh	betanított munkás	
sac3yeehh	segédmunkás	
sac4yeehh	felső vezető	
sac5yeehh	vezető	
sac6yeehh	irányító	
sac7yeehh	ügyintéző	
sac8yeehh	ügyviteli alkalmazott	
sac9yeehh	kitöltetlen	
skxi0yeehh	kevesebb mint 8 osztály végzettség	A változók nevében az „x” a következő értékeket veheti fel: kor > 14 és kor <=17 kor = 18 kor > 18 és kor <=24 kor > 24 és kor <=34 kor > 34 és kor <=44 kor > 44 és kor <=54 kor > 54 és kor <=59 kor > 59 és kor <=64
skxi1yeehh	általános iskola végzettség	
skxi2yeehh	szakmunkásképző végzettség	
skxi3yeehh	szakiskola, speciális szakiskola végzettség	
skxi4yeehh	szakközépiskola végzettség	
skxi5yeehh	technikum végzettség	
skxi6yeehh	gimnázium végzettség	
skxi7yeehh	főiskolai végzettség	
skxi7yeehh	egyetem végzettség	
shibyeehh	hibás kor vagy végzettség	

* Az „s” betű a változók nevének elején a nemre utal, ami lehet férfi („f”) vagy nő („n”). A változók végén szereplő „eehh” az évet és a hónapot jelöli. „ee” helyére az év utolsó két számjegye kerül (1998-2008) (08). Éves panel esetén a „hh” nem szerepel. Havi panel esetén viszont „hh” helyére 1-12 értékeket írunk.

2009-2022

A változó neve*	A változó tartalma	Megjegyzés
telkod	Településazonosító kód	
telnev	Településnév	
kist150	Kistérségkód 150	
kist168	Kistérségkód 168	
kist174	Kistérségkód 174	

kist175	Kistérségek kód 175	
jaras174	Járások kód 174	
jaras175	Járások kód 175	
megye2008	Megyekód, 2008-as állapot alapján	
regio2008	Régiókód, 2008-as állapot alapján	
megye2018	Megyekód, 2018-as állapot alapján	
regio2018	Régiókód, 2018-as állapot alapján	
regally`ee`hh`	Regisztrált álláskereső száma az adott évben (hónapban)	
`s'allcsop`z`y`ee`hh`	Állománycsoport és nem szerint a regisztrált álláskereső száma adott évben (hónapban)	A változók nevében a `z` az állománycsoportot jelenti és következő értékeket veheti fel: 1 „segédmunkás” 2 „betanított munkás” 3 „szakmunkás” 4 „ügyviteli alkalmazott” 5 „ügyintéző” 6 „irányító” 7 „vezető” 8 „felsővezető” 9 „kitöltetlen”
`s'ellat`e`y`ee`hh`	Ellátástípusonként és nem szerint a regisztrált álláskereső száma adott évben (hónapban)	A változók nevében az `e` az ellátás típusát mutatja és a következő értékeket veheti fel: 1 „Rendszeres szociális segély” 2 „Rendelkezésre állási támogatás” 3 „Álláskeresői járadék” 4 „Vállalkozói járadék” 5 „Álláskeresői és vállalkozói járadék” 6 „Álláskeresői segély I.” 7 „Álláskeresői segély II.” 8 „Álláskeresői segély III.” 9 „Nyugdíj előtti segély” 10 „Álláskeresői ösztönző juttatás” 11 „Munkanélküli járadék” 12 „Ellátás nélküli” 13 „Bérpótló juttatás” 14 „Álláskeresői ösztönző juttatás” 15 „Foglalkoztatás helyettesítő támogatás”
`s'folyregid`i`y`ee`hh`	A folyamatos regisztráció időszaka és nem szerint a regisztrált álláskereső száma adott évben (hónapban)	A változók nevében az `i` a regisztráció időszakát mutatja és a következő értékeket veheti fel: 1 „Folyamatos regisztráció hossza 1-3 hónap” 2 „Folyamatos regisztráció hossza 4-6 hónap” 3 „Folyamatos regisztráció hossza 7-12 hónap” 4 „Folyamatos regisztráció hossza 13-24 hónap”

		hónap” 5 „Folyamatos regisztráció hossza > 24 hónap”
`s’pakezdisk`k’y`ee’’hh’	Pályakezdő állás keresők iskolai végzettség és nem szerint	A változók nevében a `k` az iskolai végzettséget mutatja és a következő értékeket veheti fel: 1 „ált. iskolai végz. nélkül” 2 „általános iskola” 3 „szakiskola” 4 „szakmunkásképző” 5 „gimnázium” 6 „szakközépiskola” 7 „technikum” 8 „főiskola” 9 „egyetem” 10 „kitöltetlen” 11 „nem ismert” 12 „szakgimnázium”
`s’nepakezdisk`k’y`ee’’hh’	Nem pályakezdő állás keresők iskolai végzettség és nem szerint	
`s’kor`o’isk`k’y`ee’’hh’	Korcsoport és iskolai végzettség szerint a regisztrált állás keresők száma adott évben (hónapban)	A változók nevében a `k` az iskolai végzettséget mutatja. A kategóriákat lásd fent. A változók nevében az `o` a korcsoportot mutatja és a következő értékeket veheti fel: 1 „<= 19 év alatt” 2 „>19 & <= 24 éves” 3 „>24 & <= 29 éves” 4 „>29 & <= 34 éves” 5 „>34 & <= 39 éves” 6 „>39 & <= 44 éves” 7 „>44 & <= 49 éves” 8 „>49 & <= 54 éves” 9 „>54 & <= 59 éves” 10 „>59 & <= 62 éves” 11 „18 év és alatta” 12 „19 év” 13 „62 év felett”

* Az „s” betű a változók nevének elején a nemre utal, ami lehet férfi („f”) vagy nő („n”). A változók végén szereplő „eehh” az évet és a hónapot jelöli. „ee” helyére az év utolsó két számjegye kerül (1998-2022) (22). Éves panel esetén a „hh” nem szerepel. Havi panel esetén viszont „hh” helyére 1-12 értékeket írunk.

Éves- és negyedéves munkanélküli ráták:

Éves ráták kistérségi szinten

A változó neve	A változó tartalma	Megjegyzés
kist”kkk”	Kistérség kód "kkk"	"kkk" értéke lehet - 150 - 168 - 174 - 175
kist”kkk”_nev	Kistérség "kkk" megnevezése	

mnr_”aa_zz”_y”ee”	Munkánélküliségi ráta, "aa_zz" évesek, ee	"aa_zz" értéke lehet: - 15_64 - 18_64 - 18_59 „ee” az évet jelöli
--------------------------	---	---

Negyedéves ráták kistérségi szinten:

A változó neve	A változó tartalma	Megjegyzés
kist”kkk”	Kistérségkód "kkk"	"kkk" értéke lehet - 150 - 168 - 174 - 175
kist”kkk”_nev	Kistérség "kkk" megnevezése	
mnr_”aa_zz”_y”ee”_q”x”	Munkánélküliségi ráta, "aa_zz" évesek, „ee”	"aa_zz" értéke lehet: - 15_64 - 18_64 - 18_59 „ee” az évet jelöli „x” helyére negyedév kerül (1, 2, 3, 4)

Éves ráták járási szinten

A változó neve	A változó tartalma	Megjegyzés
jaras”jjj”	Járaskód "jjj"	"jjj" értéke lehet - 174 - 175
jaras”jjj”_nev	Járás "jjj" megnevezése	
mnr_”aa_zz”_y”ee”	Munkánélküliségi ráta, "aa_zz" évesek, ee	"aa_zz" értéke lehet: - 15_64 - 18_64 - 18_59 „ee” az évet jelöli

Negyedéves ráták járási szinten:

A változó neve	A változó tartalma	Megjegyzés
jaras”jjj”	Járaskód "jjj"	"jjj" értéke lehet - 174 - 175
jaras”jjj”_nev	Járás "jjj" megnevezése	
mnr_”aa_zz”_y”ee”_q”x”	Munkánélküliségi ráta, "aa_zz" évesek, „ee”	"aa_zz" értéke lehet: - 15_64 - 18_64 - 18_59 „ee” az évet jelöli „x” helyére negyedév kerül (1, 2, 3, 4)

Éves ráták települési szinten

A változó neve	A változó tartalma	Megjegyzés
telkod	Település azonosító kód	

telnev	Településnév	
megye2008	Megyekód, 2008-as állapot alapján	
regio2008	Régiókód, 2008-as állapot alapján	
kist"kkk"	Kistérségkód "kkk"	"kkk" értéke lehet - 150 - 168 - 174 - 175
mnr_"aa_zz"_y"ee"	Munkanélküliségi ráta, "aa_zz" évesek, ee	"aa_zz" értéke lehet: - 15_64 - 18_64 - 18_59 „ee” az évet jelöli

Negyedéves ráták települési szinten:

A változó neve	A változó tartalma	Megjegyzés
telkod	Település azonosító kód	
telnev	Településnév	
megye2008	Megyekód, 2008-as állapot alapján	
regio2008	Régiókód, 2008-as állapot alapján	
kist"kkk"	Kistérségkód "kkk"	"kkk" értéke lehet - 150 - 168 - 174 - 175
mnr_"aa_zz"_y"ee"_q"x"	Munkanélküliségi ráta, "aa_zz" évesek, „ee” „q”. negyedév	"aa_zz" értéke lehet: - 15_64 - 18_64 - 18_59 „ee” az évet jelöli